

A Kúria ügyelosztási gyakorlatának rendellenességei

Harminc héten keresztül vizsgáltuk a Kúria ügyelosztási gyakorlatát, mert kíváncsiak voltunk, hogy mennyire tartják be az új szabályokat. Bár a nyilvánosság számára átláthatóbb lett a rendszer, az ügyek kiosztása továbbra is sok kérdést vet fel.

Sok ügyet megmagyarázhatatlan módon osztanak ki, a törvény betűjét igen, a szellemét azonban már sokszor nem követik, ezért továbbra is indokolt lenne a szabályok módosítása a teljes átláthatóságához.

Legújabb kutatásunk a legmagasabb rendes bírói fórum, a Kúria ügyelosztási rendszerét követte nyomon, vagyis azt, hogy a beérkező ügyeket a szabályok szerint osztják-e szét, illetve a honlapon közzétett információk alapján mennyire követhető az emberek számára, hogy ki fog dönteni az ügyükben.

Azért fontos, hogy átlátható legyenek az ügyek, perek elosztása, mert az embereknek joguk van előre tudni, hogy ki fog dönteni az ügyükben, és még a látszatát is el kell kerülni annak, hogy részrehajlóan intézik azokat például úgy, hogy egy politikailag kényes ügyet meghatározott bíróhoz vagy tanácsokhoz osztanak ki.

Előzmények: sok milliárd euró függött az ügyelosztástól

A történet 2022 őszén indult, amikor az Európai Bizottság azt javasolta az Európai Tanácsnak, hogy bizonyos uniós források megszerzését a magyar bíróságok függetlenségét megerősítő reformok végrehajtásához kössenek. 10,2 milliárd euró volt a tét. Az elvárások egyike az volt, hogy átláthatóbbá kell tenni azt az eljárási rendet, amelyben a beérkező ügyeket szétosztják a különböző tanácsok (az ügyekben döntő bírákból álló testületek) között a Kúrián.

Azért volt erre szükség, mert az ügyelosztási rendet szinte havonta módosították, a [Kúria elnökének](#) komoly befolyása volt a rendszerre, és a bonyolult szabályok átláthatatlanná tették mind az ügyfelek, mind a közvélemény számára, hogy milyen szabályok szerint, kikhez kerül egy-egy ügy. A Tanács végül többek közt [előírta](#), hogy az elektronikusan benyújtott ügyek emberi beavatkozás nélkül kapjanak ügyszámot, és az ügyeket előre meghatározott, objektív kritériumok alapján osszák be a tanácsokhoz. Ezt az Országgyűlés végül be is tette a [törvénybe](#), és részben ennek is köszönhetően végül tavaly év végén felszabadultak a bírósági reformhoz kapcsolt eurómilliárdok.

Kíváncsiak voltunk, hogy tényleg átláthatóbb és kiszámíthatóbb lett-e a rendszer, ezért az elmúlt 30 hét összes közzétett közigazgatási, polgári és büntetőügyek táblázatait átnéztük, és összevetettük az ügyelosztási rend szabályaival, hogy azok követhetőek-e, és hogy megfelelően osztották-e ki az ügyeket. Ezeket a Kúrián nem meghatározott bírákra osztják ki, hanem a több bírót is magában foglaló tanácsokra, így most bírói tanácsokról lesz szó.

A reformok után

A cél tehát az volt, hogy objektív, előre meghatározott feltételek szerint osszák ki az ügyeket, és ez követhető is legyen mindenki számára. Az előbbit elvileg bonyolult mechanizmusokon és kijelölési szabályokon keresztül az ügyelosztási rend biztosítja (ha valaki érez magában kellő elszántságot, itt találja az [aktuálisat](#)). Utóbbit pedig az, hogy 2023 júniusától a Kúria honlapján elkezdték [közzétenni](#) az ügyérkezéseket az ügyszámmal, az érkezés és a kiosztás napjával, illetve a tanács megjelölésével. Ez akkor még több sebből vérézett, például, mert a pontos óra és perc megjelölése nélkül nem volt ellenőrizhető, hogy egy adott ügyet érkezési sorrendben osztották-e ki. Idén február elejétől viszont már elég sok adat felkerült a honlapon fellelhető táblázatba, amely most így néz ki:

Adott időszakban érkezett ügyek kiosztása

Közigazgatási Kollégium

Időszak: 2024.09.02 - 2024.09.08

35213/2024	Érkezés időpontja:	2024.09.02 09:51
	Lajstromozás időpontja:	2024.09.02 10:03
	Kiosztás időpontja:	2024.09.03 08:33
	Ügycsoport:	pénzügyi tárgyú ügy
	Eljáró tanács:	K.I.
	Tanácsösszetétel:	Dr. Hajnal Péter Dr. Heinemann Csilla Dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit Dr. Tóth Kincső Dr. Figula Ildikó
	Ügyelosztást végző vezető:	Dr. Kalas Tibor - elnökhelyettes
	Újraindult:	Igen
	Ha történt eltérés, annak indoka:	

45104/2024	Érkezés időpontja:	2024.09.02 09:56
	Lajstromozás időpontja:	2024.09.02 10:08
	Kiosztás időpontja:	2024.09.03 08:35
	Ügycsoport:	közszolgálati, társadalombiztosítási, munkaügyi hatósági ügy
	Eljáró tanács:	K.III.
	Tanácsösszetétel:	Dr. Bérces Nóra Dr. Sugár Tamás Dr. Ujhelyi-Gyurán Ildikó Dr. Farkas Katalin Dr. Kovács András
	Ügyelosztást végző vezető:	Dr. Kalas Tibor - elnökhelyettes

Közigazgatási ügyek

A közigazgatási ügyek azok, amelyekben valamilyen formában az emberek a közhatalommal kerülnek szembe. Ez lehet egy tüntetés betiltása, egy megtagadott építési engedély, egy jóvá nem hagyott ingyenes állami pártfogó ügyvédi szolgáltatás vagy éppen egy csalással elvesztett választás megtámadása. Ezekben az ügyekben tipikusan először egy hatóság dönt, de végül annak a határozatát bíróságon meg lehet támadni.

Választási, népszavazási ügyekben az ügyelosztási szabály, hogy az összes tanács érkezési sorrendben kettesével kapja ezeket. Tehát elsőként a K.I. tanács kettőt, majd a K.III. tanács is kettőt (a K.II. tanács csak önkormányzati esetekkel foglalkozik), és így tovább. A rendszer látszólag így is működik, azonban van néhány rendellenesség, illetve eltérés is, amit – utánajárással – meg tudunk magyarázni. Egy ügyet azért osztottak egy nem az ügyelosztási rend szerinti tanácsra, mert egy másikkal egyesítették – a probléma itt az, hogy ez a közzétett táblázatból nem derült ki, csak az ítélet szövegéből. Egy másik ügynél is csak az ítélet szövegének elolvasása után lett transzparens, hogy egy alkotmánybírósági kör után landolt ismét a Kúrián, és ilyenkor azt az eredeti tanácsnak kell megkapnia. Itt az is probléma volt, hogy ezeket az „újraindult” ügyeket külön jelölni kellene, de ezt nem tették meg.

Aggasztóbb ennél, hogy van olyan eltérés, amire nem találtunk magyarázatot a táblázat vagy az ítéletek alapján. Egy ügy eredetileg, az ügyelosztási rend szerint a K.I. tanácsra lett kiosztva, majd ugyanazon a 22. héten áttették a K.VII. tanácshoz, de nem adtak rá magyarázatot, hogy miért. (Ez az ügy a környékén levő többivel ellentétben nem lett feltöltve még a Kúria [honlapjára](#), így még az ítélet szövege sem ad támpontot nekünk.) Rendellenesség volt az is, amikor a 16. héten egy ügy után a közvetlenül utána következőt is a K.VII. tanácsra kellett volna osztani, de valamiért mégis a K.VI. tanács kapta (a táblázatban azt jelölték, hogy nem történt eltérés az ügyelosztási rendtől).

A választási időszakban idén is megnövekedett a választási perek száma, hiszen a területi választási bizottság határozata ellen rögtön a Kúriára lehetett menni megtámadni azt. A 20. héten harmincegy, a 25. héten hatvanöt választási ügy érkezett a Kúriára. Utóbbin különösen nagy volt a forgalom, bizonyos napokon pár percen belül számos per érkezett be. Itt a legnagyobb aggályt az jelenti, hogy követhetetlen, ki döntötte el, hogy az azonos percen belül e-mailben érkezett beadványok közül melyiket veszik előbbre (és melyik tanácshoz), hiszen a másodperceket már nem mutatja a táblázat, pedig ezeknél pont lenne jelentősége. Továbbá nem világos, ha postán érkezett az ügy, akkor mi alapján iktatják az egyik ügyet egy perccel később, mint a másikat.

A Magyar Helsinki Bizottság számolt be [róla](#), hogy csak az idei európai parlamenti és önkormányzati választások idejére bevezetettek egy új szabályt, ami lehetővé tette

további négy, **nem részletezett összetételű tanács** létrehozását is, arra az esetre, ha a választási ügyekben ítélező közigazgatási „*kollégium választási ügyérkezése három naptári napon keresztül meghaladja a napi 15 ügyet*”. Mivel ez ténylegesen nem következett be a választásokkor, ezért nem tudhattuk meg, hogy kik ítéleztek volna ebben az esetben – mindenesetre gyengíti a bíróságokba vetett közbizalmat, ha közvetlenül a választások előtt módosítják azokat a szabályokat, amik a választások ügyeiben ítélező bírák kijelöléséről szólnak.

Ami az **általános közigazgatási felülvizsgálati ügyeket** – amelyekből a legtöbb van a Kúrián - illeti, szintén vannak érthetetlen kiosztások: a 6-osra végződő (igen, van ilyen szabály is) egyik ügyet a K.IV. tanácsnak, és nem a K.VII. tanácsnak kellett volna megkapnia. A 19. héten öt ügyet is – amit eredetileg helyesen, az ügyelosztási rend szerint osztottak ki – átosztottak a K.IV. tanácshoz, bármiféle magyarázat nélkül – ezeknél hiába feltételezzük, hogy azonos tárgyú ügyekről volt szó, ez nem derül ki az elvileg az átláthatóságot garantáló táblázatokból. Más heteken is előfordult hasonló. Nagyon sok olyan ügy van itt (is), ahol nem az ügyelosztási rend szerint osztották ki az ügyeket, mert újraindulás miatt ugyanarra a tanácsra kell osztani, mint amelyik korábban eljár (mert például az Alkotmánybíróság nem ért egyet a Kúriával, és visszadobja annak). Erről ugyan a törvény hallgat, de ez az ügyelosztási rend egyik szabálya. Az átláthatóságot azonban lehetlenné teszi, hogy nincs a táblázatban feltüntetve, hogy melyik korábbi ügy az, ami miatt egy meghatározott tanácshoz teszik ezeket.

A **többi ügytípusnál** (azaz a pénzügyi tárgyú ügyeknél, a közigazgatási fellebbezési és egyéb ügyeknél, a közszolgálati, társadalombiztosítási, munkaügyi hatósági ügyeknél) sem tiszta a kép, mindegyiknél találtunk pár rendellenességet, amiket nem tudtunk a táblázatok alapján megmagyarázni.

Polgári ügyek

Polgári ügyek azok, amelyek jellemzően az emberek egymás közötti jogvitáival kapcsolatosak.

Ezeken belül a **kötelmi** (például szerződéses jogvitákkal kapcsolatos) **ügyeknél** jött elő igazán az, hogy az ügyelosztási rend bonyolultsága sok hibát szül. A szabály az, hogy a P.I. tanács három, a P.II. egy, a P.III. kettő, a P.V. egy, végül a P.VI. tanács három darabot „visz”, aztán kezdődik a kör előlről. A 374 kötelmi ügyből 84 (!) esetben fordult elő, hogy nem ezen sorrend szerint osztották ki az ügyeket, és meg sem tudtuk magyarázni (akár az ügy újraindulásával vagy azzal, hogy feltüntették, hogy most valamiért eltérnek a rendtől.) Kötelmi ügyeknél fordult elő az is, hogy nem az érkezés,

hanem a kiosztás sorrendjét vették figyelembe, ami teljesen szembe megy az ügyelosztási rend alapelvével.

Munkaügyi, végrehajtási vagy öröklési pereknél egyszerűbb a szabály (az elsónél például csak három tanács váltakozik, egyesével), ezeknél csak egy-egy hibára bukkantunk.

A **dologi jogi pereknél** (például amelyek ingatlanal kapcsolatosak) négy ügy esetében volt rendellenesség. A fellebbezett ügyeknél két rendellenes kiosztás is volt, ráadásul itt cserélgették azt a szabályt is, hogy ha van egy rendtől eltérő ügy, az kiesik a sorból, vagy ügy kell számítani, mintha benne lenne a sorban.

A **gazdasági pereknél** (amelyek főleg cégek között zajlanak) a 17. héten fordult elő az anomália, hogy bár a 30131/2024 számú ügy érkezett be előbb, de a 20456/2024-es számú ügy lett kiosztva korábban. Továbbá a 27. héten egy ügy nem a soron következő tanácsra lett kiosztva.

A **családjogi pereknél** felváltva kell jönnie a PI. és a P.II. tanácsnak. Itt is voltak megmagyarázhatatlan eltérések, öt esetben is. Ennél a típusnál is volt három olyan ügy, ahol megjelölték ugyan azt, hogy volt ügyelosztási rendtől eltérés, meg is jelölték a törvényhelyet, de ebből senki számára nem derül ki az, hogy praktikusán miért tértek el a főszabálytól.

A bíróságok között felmerült hatásköri vagy illetékességi összeütközés esetében az eljáró bíróságot a Kúria jelöli ki. Érdekes jelenséget figyeltünk meg ezen „bíróság kijelölése” kategórián belül a 29., 30., 31., 32., 33. heteken: teljesen eltérve az ügyelosztási rendtől (ami érkezési sorrendben mindegyik tanácsra egy-egy ügyet osztana ki), egymás után osztottak ki több ügyet is egy tanácsra.

Büntetőügyek – oly nehéz a választás

Büntetőügyekben viszonylag **egyszerűek a szabályok, mégsem sikerült őket tartani**, legalábbis nem következetesen. Egyrészt a három tanács (B.I., B.II., B.III.) egymás után jön libasorban, másrészt, ha közlekedési bűncselekmény jön, azt mindig a B.II. tanács kapja, és utána ügy kell számolni, mintha az az ügy kiesett volna a sorból. Ha pedig el kell térni az ügyelosztási rendtől (ügyek egyesítése vagy az egyenletes munkateher biztosítása miatt, illetve ügyeleti, készenléti rend idején), akkor az „eltérített” tanács után sorban következő tanácsnak kellene jönnie. Ez utóbbi két szabályt viszont nyolc-nyolc esetben nem érvényesítették, és látszatra teljesen random módon osztották el őket. Ez természetesen lehet figyelmetlenség is, mindenesetre gyanút ébreszt, hogy esetleg szándékosan hibáztak-e ezeknél az eseteknél.

Az **ügyelosztási rendtől eltérés magas fokát figyeltük meg** a büntetőügyeknél – itt viszont (ellentétben a közigazgatási és a polgári ügyektől) legalább jelezték a táblázatokban, hogy eltértek a rendtől. Volt olyan hét, a 30., amikor a 39 ügyből 25 esetben tértek el

az ügyelosztási rendtől. A vizsgált 981 büntetőügyből 198 esetben tértek el az ügyelosztási rendtől, ami több mint 20%-os arány. A legtöbbször (146-szor) az egyenletes munkateher biztosítása érdekében történt ez – ugyanakkor hiányoznak a nyilvánosság számára azok az adatok, ami alapján ezt le lehetne ellenőrizni (mikor és miért volt túlterhelt egy tanács?), így igazából bármelyik ügy esetében bemondhatják, hogy most a B.I. tanács helyett a B.III. tanács kapja (vagy fordítva). Nem azt mondjuk, hogy önkényesen osztották volna fel az ügyeket, de azt igen, hogy az elosztás során az ügyelosztási rendtől való eltérés követhetetlen – hiszen mindig csak egy törvényi utalással tudják le a „magyarázatot” (nem mond senkinek semmit az a rubrika, hogy „*Ha történt eltérés, annak indoka ---- Bszi. 10. § (5) bekezdés c) pont*”).

Van jó hír és rosszak

A jó hír, hogy a szabályok – ha nagyon bonyolultak is – értelmezhetőek, tehát elviekben nyomon tudtuk követni a be(nem)tartásukat. Azt láthattuk viszont, hogy nem érvényesül az a követelmény, hogy átlátható legyen az ügyelosztás. Rossz hírből tehát van több is.

Nagyon nehéz a gyakorlatban nyomon követni a táblázatok alapján, hogy vajon az elosztás szabályszerű volt-e: az egyes ügytípusok ömlesztve, egy PDF-ben kerülnek fel heti rendszerességgel a honlapra, így nekünk egy külön Excel táblázatot kellett létrehoznunk, hogy egyáltalán követni tudjuk. A választási ügyeknél azt a speciális problémát tapasztaltunk, hogy a rendszer nem ad választ arra, hogyan kell átláthatóan elosztani az azonos percben vagy pár perc eltéréssel befutott ügyeket. Ezeknél a másodpercalapú feltüntetés is csak részben jelentene megoldást.

Sok ügyben kiderült, hogy egyszerűen nem követték az ügyelosztási rendet. Ez persze simán lehetett figyelmetlenség, de nem lehet sajnos kizárni a szándékosságot sem (például azért, hogy egy ügyet egy meghatározott tanács kapjon meg). Sok esetben következetlenül alkalmaztak egy-egy szabályt, ami szintén aggasztó. A kötelmi ügyeknél kiemelkedően magas (22%) azon esetek száma, amikor az ügyelosztási rendtől eltértek, és ezekre nem találtunk semmilyen magyarázatot.

Ha jelzik is, hogy éppen eltértek az ügyelosztási rendtől, vagy az ügy újraindulása miatt kell egy másik tanácshoz osztani, ezek a jelzések a háttérinformációk nélkül értelmezhetetlenek. Melyik ügy indult újra, ami miatt az adott tanácshoz kell tenni? Mely ügyeket egyesítették? Miért volt nagyobb ügyteher az eredetileg kiosztott tanácson, ami miatt egy másikhoz kellett tenni? Minden ötödik büntető ügynél jelezték, hogy eltérnek a rendtől, de ez önmagában semmit nem mond, ezért módosítani kellene a szabályokat ahhoz, hogy ezeket értelmezni lehessen.

AMNESTY
INTERNATIONAL

